

Kaj so hemoroidi?

Notranji hemoroidi so žilne blazinice, pokrite s sluznico, ki 3 do 4 cm globoko v zadnjikovem kanalu prispevajo k sposobnosti zadrževanja vetrov, sluzi in tekočega blata ter so zato normalen sestavni del zadnjikovega kanala. Razlikujejo se od zunanjih hemoroidov, ki so žilni prepleti, pokriti s kožo ob vhodu v zadnjikov kanal.

Kaj je hemoroidalna bolezen?

O notranji hemoroidalni bolezni govorimo, kadar začnejo žilne blazinice notranjih hemoroidov krvaveti, nabrekajo in/ali začnejo izpadati iz zadnjikovega kanala. Večinoma ne bolijo, najpogosteje opazimo le sled svetle krvi na papirju, ko se obrišemo po odvajanju blata. Kri nam po odvajanju lahko kaplja tudi v školjko, v zadnjiku pa imamo občutek, kot da se nismo popolnoma izpraznili. Notranjo hemoroidalno bolezen delimo na štiri stopnje. Pri prvi stopnji hemoroidi krvavijo in ne izpadajo iz zadnjika, pri drugi stopnji krvavijo in izpadajo, vendar se hitro vrnejo v zadnjikov kanal. Za hemoroidalno bolezen tretje stopnje je značilno, da moramo hemoroide po odvajanju potisniti nazaj v zadnjikov kanal. Pri četrti stopnji pa so notranji hemoroidi trajno izpadli in jih ni več mogoče potisniti v zadnjikov kanal. Zunanja hemoroidalna bolezen (akutna tromboza

zunanjega hemoroida) se razvije nenadoma kot boleča, modrikasta, navadno za češnjo velika zatrdlina ob vhodu v zadnjik. Odvečna koža ob vhodu v zadnjik (kožne gube) je navadno ostanek nezdravljenih tromboziranih zunanjih hemoroidov.

Dejavniki tveganja za razvoj hemoroidalne bolezni

Med pomembne dejavnike pri razvoju hemoroidalne bolezni štejemo dednost, kronično zaprtje in dolgotrajno posedanje na straniščni školjki z močnim napeenjanjem med odvajanjem blata, driske itd. Znano je, da se hemoroidalna bolezen poslabša ob uživanju močno začinjene hrane in alkohola.

Zakaj moramo k zdravniku, če imamo znake hemoroidalne bolezni?

Podobne težave, kot jih povzročata hemoroidalna bolezen (krvavitev, siljenje na blato ...), povzročajo tudi nevarne bolezni, kamor po pogostnosti na prvo mesto spada rak širokega črevesa in danke. Uporabo mazil, svečk ali tablet za lajšanje težav z zadnjikom brez predhodnega pregleda odločno odsvetujemo, saj lahko zamudimo čas za pravočasno zdravljenje nevarnih obolenj ali pa dopustimo, da se hemoroidi tako povečajo in trajno izpadejo, da nam kot oblika zdravljenja preostane le še klasična operacija.

Zdravljenje zunanjih hemoroidov

Pri akutni trombozi zunanjih hemoroidov je najučinkovitejša operativna odstranitev krvnega strdka, ki poteka v lokalni anesteziji.

Zdravljenje notranje hemoroidalne bolezni

Pri hemoroidalni bolezni prve stopnje navadno zadostuje, da spremenimo prehranjevalne navade (izogibamo se začinjeni hrani, alkoholu, uživamo veliko sadja, zelenjave,

pijemo donat, jemo mehčala za blato), za krajši čas predpišemo mazilo ali svečke za hemoroide, na voljo pa imamo tudi mikronizirane flavonoide v obliki tablet.

Podvezovanje hemoroidov z elastično ligaturo se je izkazalo za zelo učinkovito, preprosto in neboleče pri hemoroidalni bolezni druge stopnje (notranji hemoroid podvežemo z elastično gumico in s tem prekinemo dotok krvi, kar povzroči odmrtje hemoroida v nekaj dneh). Postopek navadno ponovimo vsaj trikrat. Zelo redko se pojavijo zapleti, kot je obilnejša krvavitev, povišana temperatura z mrzlico, bolečine v spodnjem delu trebuha. Takrat obiščite zdravnika in dobili boste antibiotik.

Kadar gre za hemoroidalno bolezen tretje stopnje, poskusimo s podvezovanjem z elastično ligaturo, pogosto pa je že potrebna ena od operativnih oblik zdravljenja. Če bolnik nima odvečne kože (ohlapnih kožnih gub) ob vhodu v zadnjik, mu lahko ponudimo moderno operacijo s krožnim mehničnim spenjalnikom, kjer avtomatsko odrežemo sluznico nad notranjimi hemoroidi in jih s tem ponovno pritrdimo na njihovo običajno mesto, hkrati pa prekinemo nekaj žil, ki prehranjujejo hemoroidalni del. Poseg je treba izvesti v splošni ali regionalni anesteziji. V bolnišnici boste ostali čez noč. Potrebovali boste 7 do 14 dni bolniške. Predpisali vam bomo antibiotik in zdravila proti bolečinam. Uživali boste lahko hrano, če ste nagnjeni k zaprtju, pa tudi donat ali mehčalo za odvajanje blata. Pooperacijske bolečine so bistveno manjše kot pri klasičnih operacijah hemoroidov in večina pacientov okreva v 14 dneh.

Hemoroidalne bolezni četrte stopnje je mogoče uspešno pozdraviti le s klasično operacijo, ki pa za razliko od

prejšnjih metod zahteva daljše okrevanje in je za bolnika tudi najbolj neprijetna.

Navodila za okrevanje po operaciji hemoroidov

Rane v predelu zadnjika se celijo drugače, kot na primer na roki, kjer jih lahko čisto prekrijemo. Kljub operaciji in ranam bo treba odvajati blato. Po operaciji zato svetujemo lahko prehrano, juhe, donat in mehčala za blato. Pravilno je, da drugi ali tretji dan po operaciji odvajate blato. Približno pol ure pred odvajanjem vzemite tabletko ali dve proti bolečinam, tudi drugače nikoli ne čakajte, da se rane razbolijo. Tudi antibiotik uživajte, kot bo predpisano. Ob odvajanju se lahko še nekaj časa pojavlja kri, kar naj vas ne prestraši. Zadnjik si umijte z mlačno vodo, lahko si naredite tudi sedežno kopalnico s kamilicami ali hrastovim lubjem. Rane osušite in si jih namažite z olivnim oljem ali ognjičvevo kremo. Če dva dneva ne boste odvajali blata, si v zadnjik vstavite maslene svečke, ki jih izdelate sami iz trdega surovega masla. Zdravnik vas bo naročil na kontrolo 7 do 14 dni po operaciji.

*Z vami smo v Kirurškem sanatoriju:
dr. Boštjan Mlakar, dr. med.,
specialist abdominalne kirurgije – proktolog*

HEMOROIDALNA BOLEZEN

Kirurški Sanatorij Rožna dolina d.d.
Rožna dolina cesta IV/45
1000 Ljubljana
01 / 477 94 00
info@kirurški-sanatorij.si
www.kirurški-sanatorij.si

KIRURŠKI
SANATORIJ
Rožna dolina